

BURGERPARTICIPATIE IN DE STAD BRUSSEL

HOE WERKT HET?

De Stad Brussel zet zich in voor burgerparticipatie om de zichtbaarheid, het begrip en de kwaliteit van het gevoerde beleid te verhogen. Daarnaast is het belangrijk dat burgers de middelen krijgen om betrokken te zijn bij de stedelijke ontwikkeling en ertoe bij te kunnen dragen.

De Stad streeft ernaar een zo groot mogelijke verscheidenheid aan burgers te betrekken bij deze processen, zodat iedereen invloed kan uitoefenen op de besluiten die op hen van invloed zijn.

Wat is burgerparticipatie?

- Enerzijds gaat het om collectieve processen van informeren, luisteren en het gesprek aangaan over de uitvoering van overheidsprojecten (burgervergaderingen, peilingen, publicaties, enz.). In dit geval hangen de gebruikte methodes af van de mate van invloed die de Stad aan de burgers wil geven, rekening houdend met het doel van het project, de vraag naar burgerparticipatie, de beperkingen in tijd en budget, de voorgeschiedenis van het dossier, enz.
- Anderzijds gaat het om overleginstrumenten (wijkraad, burgerbegroting), die gebaseerd zijn op de behoeften die rechtstreeks door de burgers worden geuit, en om samen een overeenstemming bereiken over de oplossingen.

Burgerparticipatie kan in de loop van de ontwikkeling van een project verschillende vormen en intensiteiten aannemen.

Waarom burgerparticipatie?

- Om burgers de middelen te geven om betrokken te worden bij de beslissingen die hun leven, hun stad, hun buurt beïnvloeden.
- Om de zichtbaarheid en het begrip van lokale kwesties te vergroten.
- Om ervoor te zorgen dat er meer rekening wordt gehouden met de behoeften en verlangens, hetgeen leidt tot transparantere en relevantere besluiten.

Burgerparticipatie bevordert ook de dialoog en het luisteren tussen burgers en overheidsinstanties. Door transparant te zijn over de voorwaarden voor participatie (het tijdschema van het project, de fasen van het project en de mate waarin participatie mogelijk is), wordt met participatie ook beoogd bij te dragen tot het herstel van het vertrouwen tussen overheid en burgers.

Voor wie?

Voor iedere burger die wil:

- beschikken over transparante informatie;
- worden geïnformeerd over lokale kwesties;
- bijdragen tot de ontwikkeling van projecten door behoeften en ideeën kenbaar te maken;
- meepraten over het beleid van de Stad.

Diverse belanghebbenden kunnen bijdragen aan participatieprocessen. Voor elk project wordt een analyse gemaakt van de verschillende belanghebbenden die moeten worden benaderd: overheidsinstanties, verenigingen, groepen van geëngageerde burgers, leden van wijkraden, deskundigen, administraties, plaatselijke verkozenen, enz.

Hoe?

Er bestaan verschillende participatieniveaus (de zogenaamde "intensiteitsniveaus"), naargelang de ontwikkeling, de doelstellingen van het project en de mogelijke betrokkenheid van het publiek.

Dit intensiteitsniveau wordt aan het begin van het proces vastgesteld en kan tijdens het project veranderen.

Intensiteitsniveaus >	Informereren	Raadplegen	Meebouwen/ Overleggen	Meebeslissen
Doel van de participatie	De participanten worden geïnformeerd: <ul style="list-style-type: none"> • over wat er gaat gebeuren; • over wat er gebeurt; • over wat er gebeurd is. 	De participanten worden verzocht om hun individuele mening te geven om het proces te voeren. Zij hebben de macht om bij te dragen .	De participanten worden uitgenodigd om via collectieve intelligentie bij te dragen tot de uitvoering van een project. Zij hebben de macht om bij te dragen en te ontwikkelen .	De participanten werken in een relatie van gelijkwaardige machten. Zij beslissen samen via medebeslissingsprocessen. Zij hebben de macht om bij te dragen, te ontwikkelen en mee te beslissen.
Politiek engagement ten opzichte van het publiek	Het publiek wordt op de hoogte gehouden.	Wij houden u op de hoogte, wij luisteren naar u en wij horen uw behoeften. Wij informeren u over de invloed van uw inbreng op het besluit. De intensiteit van deze raadpleging kan variëren naargelang de fase van het project (b.v. verzoek om verduidelijking in de fase vóór de vergunningverlening, verzoek om advies in de diagnosefase).	Wij vragen u om direct advies en innovatieve benaderingen. Wij zijn vastbesloten uw aanbevelingen zoveel mogelijk over te nemen. U hebt de mogelijkheid om deel te nemen aan werkgroepen.	Wij voeren uw beslissing uit, na controle van de basisvoorwaarden voor het welslagen van het project.
Voorbeelden van instrumenten en methoden	<ul style="list-style-type: none"> • Website • Veelgestelde vragen • Brochures • Nieuwsbrief • Aanwezigheid op het terrein 	<ul style="list-style-type: none"> • Enquêtes • Burgervergaderingen • Focusgroep 	<ul style="list-style-type: none"> • Wijkraden • Consensusvorming • Burgerpanels • Adviesraden • Burgerwaarnemers in een jury 	<ul style="list-style-type: none"> • Burgerbegroting (stemming) • Burgerpanel, geïntegreerd in een stuurgroep • Burgers uitgenodigd voor selectiecomités voor overheidsopdrachten (met stemrecht)

DE IN BRUSSEL UITGEVOERDE PROJECTEN

Er zijn verschillende participatieprojecten opgezet waarbij de mate van participatie kan variëren naargelang het soort project of het stadium van de ontwikkeling.

Wijkraden

Dit is een nieuw participatiemechanisme dat tot doel heeft een ruimte voor overleg te creëren die voor verschillende soorten projecten kan worden geactiveerd.

Meer bepaald begeleiden de wijkraden de burgerbegroting, waarbij de behoeften van een wijk en de voorgestelde projecten worden geanalyseerd. Zij spreken zich collectief uit over de lijst van projecten die door de burgers zijn goedgekeurd. De uiteindelijke beslissing over welke projecten worden gevalideerd, wordt voorgelegd aan het College. Bovendien kunnen zij, op verzoek van het College of op eigen initiatief, advies uitbrengen over de projecten van de Stad.

 www.brusselsamen.be/assemblees

Intensiteitsniveau van de participatie:
Meebouwen/overleggen

Burgerbegrotingen

De burgerbegroting geeft uitdrukking aan de wens van de Stad om de burgers te betrekken bij publieke investeringsbeslissingen voor hun wijk. Via een oproep tot het indienen van ideeën worden er projecten ontwikkeld om tegemoet te komen aan de concrete behoeften en verwachtingen van de bewoners.

Elk jaar bepaalt het College voor welke wijk(en) een burgerbegroting wordt ingezet en geeft het een actieve rol aan de wijkraad bij het activeren en ondersteunen van deze burgerbegroting.

 www.brusselsamen.be/processes

Intensiteitsniveau van de participatie:
Meebeslissen

Het plan GOOD MOVE

Intensiteitsniveau van de participatie:

Raadplegen, Informeren

Good Move is het mobiliteitsplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat op 5 maart 2020 door de regering werd goedgekeurd. Om dit plan op gemeentelijk niveau te ontwikkelen, wilde de Stad zich baseren op de behoeften van een groot aantal Brusselse en niet-Brusselse actoren (gemeenten, burgers, sociaaleconomische partners, samenleving...), om zo de basis te leggen voor een participatief proces en overleg met de deskundigen op het terrein.

Om de valkuil van moeilijke debatten over de mobiliteitsmaatregelen zelf te vermijden, heeft de Stad Brussel ervoor gekozen om zich in eerste instantie te concentreren op de ontwikkeling van een gemeenschappelijke diagnose, gevoed door een breed spectrum van belanghebbenden.

Tijdens deze eerste fase werd ook voorgesteld om gezamenlijk de indicatoren vast te stellen die kunnen worden gebruikt om de effecten en verbeteringen te evalueren die de toekomstige maatregelen teweegbrengen. Burgers kunnen zelf aanbieden om aan de gegevensverzameling bij te dragen. Het participatieproces was daarom in eerste instantie gericht op deze diagnose- en evaluatie-elementen.

www.brusselsamen.be/processes/goodmove

Panel tram NOH: impactstudie

Intensiteitsniveau van de participatie:

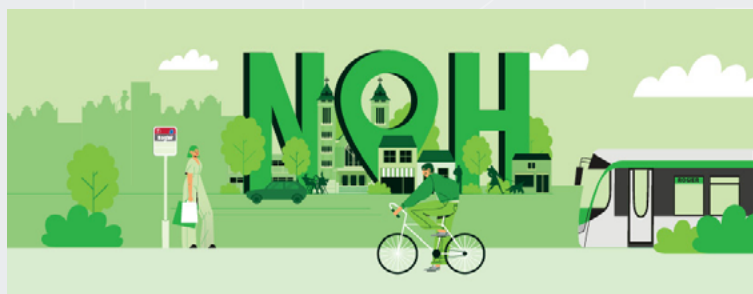
Meebeslissen

Een panel van burgers (buurtbewoners, verenigingen en winkeliers) wordt uitgenodigd om zitting te nemen in de stuurgroep van het project en mee te beslissen over het tramtracé.

www.brusselsamen.be/processes/tram

FASE 1
Diagnose

FASE 2
Voorontwerp

FASE 3
Vergunningsaanvraag

FASE 4
Openbaar onderzoek en
overlegcomité

FASE 5
Uitvoering

*

* Zie [pagina 9](#): informatie over de fasen van het ruimtelijke-orderingsproces.

Panel tram NOH: studie ruimtelijke ordening

Intensiteitsniveau van de participatie:

Meebeslissen

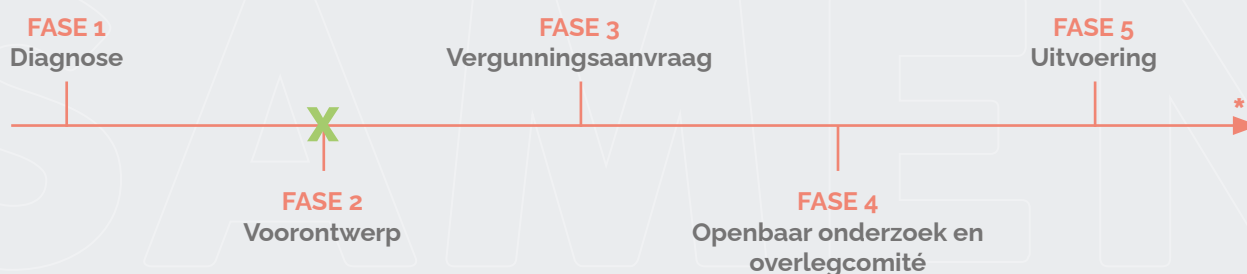

Een panel van burgers (buurtbewoners, verenigingen en winkeliers) wordt uitgenodigd om mee te beslissen over de ontwikkelingsvoorstellen. Zij verschaffen belangrijke plaatselijke kennis (tellen van parkeerplaatsen, bushaltes, enz.)

De schetsen, waarin rekening wordt gehouden met de prioritaire richtsnoeren die samen met het panel zijn vastgesteld, worden vervolgens tijdens de burgervergaderingen aan alle inwoners voorgelegd.

www.brusselsamen.be/processes/tram

Burgervergaderingen in het kader van de ontwikkeling van de tram NOH

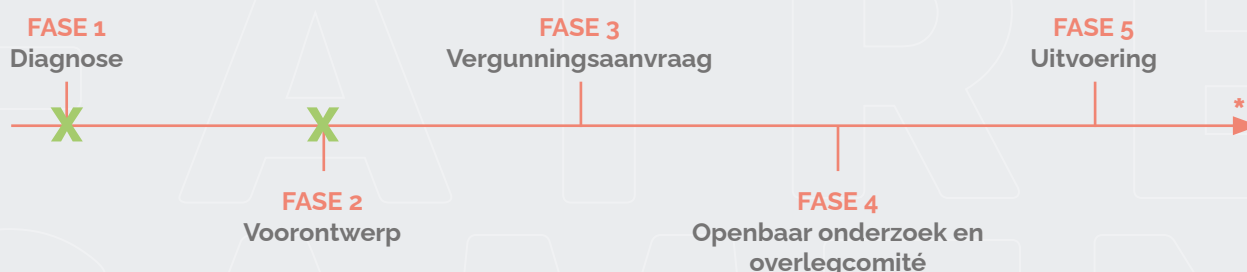
Intensiteitsniveau van de participatie:
Informereren et Meebouwen

Er worden informatievergaderingen georganiseerd voor plaatselijke belanghebbenden om de voortgang van het project te presenteren en een permanente dialoog te stimuleren. Deze momenten bieden de mogelijkheid om de meest gestelde vragen te beantwoorden. Voor de toekomstige herinrichting van de Zavelput werd op basis van de 3D-beelden een vergadering over het meebouwen aan het plein georganiseerd.

www.brusselsamen.be/processes/tram

* Zie [pagina 9](#): informatie over de fasen van het ruimtelijke-orderingsproces.

Durassquare

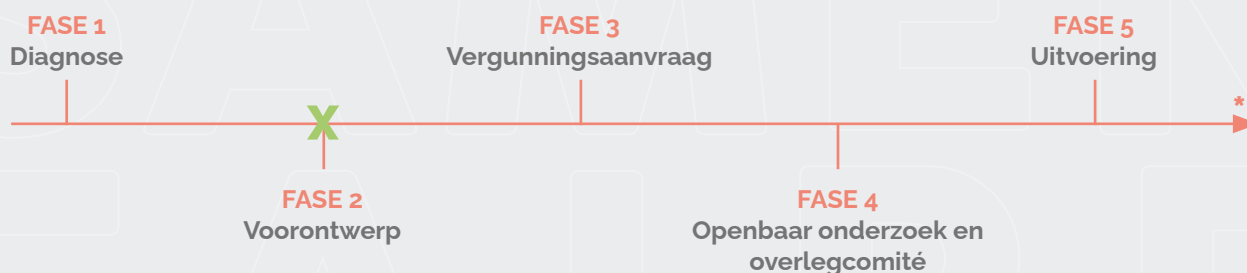
Intensiteitsniveau van de participatie:
Raadplegen

De Marguerite Durassquare, ook wel de Pantser-troepensquare genoemd, is een centrale ruimte in de kaaiwijken. Dit park maakt deel uit van het groene netwerk dat het centrum van de Vijfhoek en het Maximiliaanpark met elkaar verbindt. In het kader van de heraanleg van de Marguerite Durassquare door de afdeling Groene ruimten van de Stad Brussel, heeft een raadpleging van de buurtbewoners (vragenlijst, vergaderingen, verkennende wandelingen, enz.) het mogelijk gemaakt om de visie van het park uit te werken en het voorontwerp te helpen definiëren dat voor de bouwvergunning werd ingediend.

 www.brusselsamen.be/processes/margueriteduras

Stalingrad

Intensiteitsniveau van de participatie:
Meebouwen

Een panel van burgers (buurtbewoners, verenigingen en winkeliers) wordt uitgenodigd om mee te werken aan het voorstel voor de heraanleg van de Stalingradlaan, na de aanleg van een nieuwe metrolijn door de MIVB. De schetsen, waarin rekening wordt gehouden met de door het panel vastgestelde prioritaire richtlijnen, worden vervolgens aan alle inwoners voorgelegd tijdens een bijeenkomst waar de verkozenen en de administratie vragen kunnen beantwoorden en naar de gedeelde voorkeuren kunnen luisteren.

 www.brusselsamen.be/processes

* Zie [pagina 9](#): informatie over de fasen van het ruimtelijke-orderingsproces.

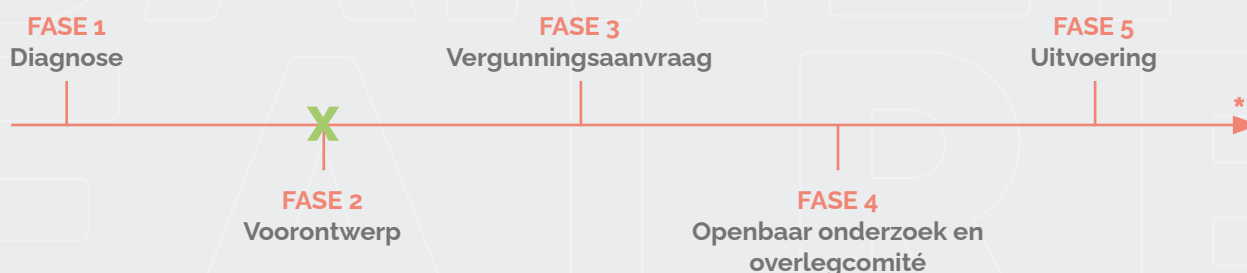
ZIR4-ontwikkelingsproject

De ontwikkeling van dit strategische gebied, de toegangspoort tot NOH, zal leiden tot de oprichting van een nieuwe school, een nieuw kinderdagverblijf, woningen, groene ruimten, enz. Het zal NOH verbinden met het kanaal en de BRYC (Brussels Royal Yacht Club).

De wijkraad van NOH/Mutsaard was een bevoorrechte partner in dit project door een lid van de wijkraad op te nemen in de reflectiegroep. Die bestond uit partners van buiten de Stad, voornamelijk regionale instanties met belangen in het gebied.

De wijkraad heeft ook input en advies gegeven voor de studie. Daarnaast worden er informatievergaderingen georganiseerd voor plaatselijke belanghebbenden om de voortgang van het project te presenteren en dialoog te stimuleren. Deze momenten bieden de mogelijkheid om de meest gestelde vragen te beantwoorden.

Intensiteitsniveau van de participatie:
Raadplegen

Straatopfleurers

Burgers worden geïnformeerd en uitgenodigd om een drijvende kracht achter verandering te vormen. Een "straatopfleurer" worden, betekent actie ondernemen voor een aangename buurt in een van de volgende drie thema's:

- netheid: een voorbeeld worden op het gebied van netheid, sorteert uw afval, organiseer een collectieve inzameling...
- groener maken van de buurt: zaaien, planten, bloemen zetten, de voet van een boom beplanten, moestuinbakken of een klimplant plaatsen...
- zero waste: het afval op dieet zetten, verpakkingen weigeren, repareren, recyclen, composteren...

Intensiteitsniveau van de participatie:
Informer en Raadplegen

<https://samenvergroenen.brussel.be/>

* Zie [pagina 9](#): informatie over de fasen van het ruimtelijke-orderingsproces.

Klimaatplan

De Stad Brussel werkt aan een nieuw klimaatactieplan waarbij zoveel mogelijk verschillende actoren zullen worden betrokken: burgers, verenigingen, instellingen, het OCMW, huisvestingsmaatschappijen, enz. Om ervoor te zorgen dat de uitgevoerde acties beantwoorden aan de behoeften van iedereen en in het belang zijn van iedereen, werden in het voorjaar van 2021 talrijke bijeenkomsten georganiseerd in de wijken en met burgerexperts over verschillende thema's.

Deze momenten van uitwisseling en dialoog hebben het mogelijk gemaakt om de basis te leggen voor de betrokkenheid van de burgers bij dit nieuwe klimaatplan.

www.brusselsamen.be/processes/planclimat

Intensiteitsniveau van de participatie:
Informereren, Raadplegen

**Wilt u graag de participatieprojecten in Brussel-Stad volgen,
 uw bijdrage leveren, projecten of ideeën indienen?**

Ga dan naar www.brusselsamen.be

INZICHT IN DE TIJDLIJN VAN DE PROCESSEN OP HET VLAK VAN RUIMTELIJKE ORDENING

Fase 1: Diagnose

De verschillende doelgroepen worden gevraagd om de behoeften in verband met het gebruik van de openbare ruimte vast te stellen. Deze bijdragen worden geïntegreerd in het proces van verwezenlijking van het voorontwerp.

Fase 2: Voorontwerp

De interne diensten van de Stad analyseren de voorstellen en stellen één of meerdere voorontwerpen op. Deze worden voorgelegd aan de personen die aan het participatieproces hebben bijgedragen. Zij worden verzocht hun mening over de ontwerpen te geven.

Fase 3: Indienen van de stedenbouwkundige vergunning

Het College van Burgemeester en Schepenen valideert het voorontwerp en dient een aanvraag tot stedenbouwkundige vergunning in bij het Gewest. Formele feedback kan vervolgens worden ingediend via het openbaar onderzoek.

Fase 4: Openbaar onderzoek en overlegcomité

In het kader van de vergunningsprocedure worden een openbaar onderzoek en een overlegcomité georganiseerd.

Gedurende 2 weken wordt het openbaar onderzoek in het betrokken gebied met rode affiches aangekondigd.

Iedereen kan dan het bouwdoossier online of bij de dienst ruimtelijke ordening van de Stad raadplegen en op de plannen reageren. Iedereen die dat wenst, kan ook worden uitgenodigd voor het overlegcomité. In het overlegcomité worden de plannen gepresenteerd en kan iedereen vragen stellen of bezwaren aantekenen. Het overlegcomité brengt vervolgens een advies uit, waaraan het project moet voldoen.

Fase 5: Uitvoering

Zodra de vergunning is afgegeven, kunnen de werkzaamheden beginnen. Zoals bij elk herontwikkelingsproject hebben nutsbedrijven de mogelijkheid om hun faciliteiten eerst te vernieuwen.